

Investeren in idealen

Beleidsplan Stichting Vrienden van Effatha 2015-2020

In dit beleidsplan wordt het beleid van de Stichting Vrienden van Effatha voor de jaren 2015-2020 beschreven.

Visie en doelstelling

De Stichting Vrienden van Effatha is opgericht op 2 juli 1991 en komt voort uit de vereniging Effatha (1885). In 2003 zijn de stichtingen die onderwijs en zorg verleenden, gefuseerd met het doveninstituut Guyot tot de Koninklijke Effatha Guyot Groep. De Stichting Vrienden van Effatha is losgemaakt van de Koninklijke Effatha Guyot Groep en heeft een nieuwe structuur gekregen. Sinds 2011 heeft de stichting een Raad van Toezicht model.

Doel van de Stichting Vrienden van Effatha was gelden te werven en te beheren ten behoeve van christelijk onderwijs en zorg voor doven in Nederland en daarbuiten. In de loop van de jaren is deze doelstelling breder geworden.

De Stichting Vrienden van Effatha ondersteunt projecten in binnen- en buitenland die bijdragen aan een structurele verbetering van de positie van doven en mensen met een communicatieve beperking. De Stichting Vrienden van Effatha werkt vanuit een christelijke levensvisie.

De doelstelling luidt als volgt:

- Het financieel ondersteunen van niet subsidiabele kosten ten behoeve van christelijk onderwijs en zorg voor doven en communicatief gehandicapten, waaronder begrepen wetenschappelijk onderzoek, hulp in individuele noodgevallen, verspreiding van christelijk onderwijs, ontwikkeling en aanschaf van programma's en hulpmiddelen.
- Het inhoudelijk en financieel ondersteunen van de aan deze doelgroep gerelateerde organisaties met speciale aandacht voor christelijke organisaties, waaronder ondermeer begrepen audiologische centra en welzijnsstichtingen.

De christelijke traditie werkt als inspiratiebron die zich vertaalt in een praktische missie: voor iedereen een waardig leven, ook voor doven, slechthorenden en communicatief beperkten.

Beleid

Kernpunten van het beleid zijn:

- Globaal 80% van het jaarlijks te besteden bedrag gaat naar ontwikkelingswerk, de overige 20% wordt uitgekeerd aan Kentalis ten behoeve van Nederlandse projecten en een klein deel besteedt de Stichting Vrienden van Effatha zelf aan doelen in Nederland (Dit is ongeveer 30.000 euro). In het verleden werden de meeste gelden besteed aan binnenlandse projecten. Met de terugval van het aantal donateurs en de verbeterde situatie van doven in Nederland is besloten de aandacht te verleggen naar ontwikkelingswerk. Momenteel is Kentalis voornamelijk verantwoordelijk voor de Nederlandse projecten, waarvoor zij geld ontvangt van de Stichting Vrienden van Effatha. Dit is enige jaren geleden besloten door het toenmalige bestuur van de Stichting Vrienden van Effatha en in een convenant vastgelegd. Dit convenant heeft geen einddatum. Stichting Roosenburg, waarvan het netto resultaat jaarlijks aan de Stichting Vrienden van

Effatha wordt gedoneerd, heeft statutair vastgelegd alleen doelen met betrekking tot doven en slechthorenden in Nederland te mogen steunen. Jaarlijks wordt een project in Nederland gekozen.

- De jaarlijkse opbrengst van de donateurs wordt voor 100% besteed aan projecten. Van de resterende opbrengst uit het vermogen kan maximaal 15% toegevoegd worden aan de opbouw van het eigen vermogen, 85% wordt besteed aan projecten.
- Ontwikkelingswerk is een zaak van lange adem. De duur van projecten is maximaal vijftien jaar. De Stichting Vrienden van Effatha streeft ernaar concreet te maken welke impact activiteiten en bestedingen hebben.
- Er vindt geen actieve werving van donateurs plaats. Pogingen hiertoe in het verleden hebben niet geleid tot een gewenst resultaat. Agressieve wervingsmethoden worden niet toegepast.
- De Stichting Vrienden van Effatha voert in principe niet zelf projecten uit. Vrijwilligers en andere goede doelen organisaties melden projecten aan. Aan de hand van vastgestelde criteria wordt beoordeeld of een project voor steun in aanmerking komt.
- De stichting heeft geen CBF-keur, maar houdt zich wel aan de richtlijnen van dit keurmerk. Ook past ze de richtlijnen toe van de commissie Wijffels van goed bestuur. Jaarlijks krijgt de stichting hierover ongeveer één vraag van een potentiële giftgever.
- De Stichting Vrienden van Effatha volgt de 'Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ 650 Fondsenwervende instellingen' (aangepast in 2011). De jaarverslaggeving van fondsenwervende instellingen is als zodanig niet wettelijk geregeld. Er bestaan voor stichtingen en verenigingen summiere voorschriften. Het is voor het maatschappelijk vertrouwen in de fondsenwerving van belang dat het publiek erop kan vertrouwen dat de verslaggeving een correcte weergave is van zowel de verwerving als van de besteding van de middelen. Een openhartige, heldere en transparante verslaggeving die gericht is op deze oordeelsvorming is een vereiste.
Om een heldere en transparante verslaggeving te verschaffen volgt de stichting de bepalingen van en indien van toepassing de andere bepalingen van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Deze bepalingen vormen immers algemeen aanvaarde grondslagen voor de verslaggeving.
- De Stichting Vrienden van Effatha wil actief participeren in de keten van de ontwikkelingshulp. Hiervoor zal een plan gemaakt worden.
- De Stichting Vrienden van Effatha heeft de ANBI-status.
Om de ANBI-status te behouden moeten organisaties diverse gegevens openbaar maken via de eigen website. Het gaat hierbij om:
 - de naam
 - het RSIN of het fiscaal nummer
 - de contactgegevens
 - de bestuurssamenstelling en de namen van de bestuursleden (tenzij daarvoor ontheffing is verleend vanwege een reëel veiligheidsrisico)
 - het beleidsplan
 - het beloningsbeleid
 - de doelstelling
 - een verslag van de uitgeoefende activiteiten
 - een financiële verantwoording

Criteria voor steun

Het beleid van de Stichting Vrienden van Effatha is vertaald naar criteria die dienen om projecten die worden aangemeld voor steun te kunnen beoordelen. De criteria staan vermeld op de website en deze zijn:

- Doelstelling en doelgroep van project komen overeen met die van de Stichting Vrienden van Effatha.
- Het draagt bij aan de structurele verbetering van de positie van doven.
- Het project past in christelijke levensvisie van de Stichting Vrienden van Effatha.
- Het project heeft geen uitgesproken commerciële of politieke doelstelling.
- De aanvraag kan ingediend worden door particulier of via een rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie.
- Het project kan geëvalueerd worden.
- De aanvrager is betrokken bij het initiatief.
- De aanvraag is levensvatbaar en gericht op continuïteit.
- De aanvrager is betrouwbaar.

Er zijn geen maximale bijdragen vastgesteld. Dit wordt per project bekeken. Uiteraard is de omvang van financiële steun niet groter dan een deel van het jaarlijkse bedrag dat de Stichting Vrienden van Effatha besteed.

Uitgesloten van steun zijn:

- Projecten gericht op individuele hulpverlening.
- Projecten gericht op mensen zonder auditieve en communicatieve beperking.
- Initiatieven die uit reguliere middelen betaald kunnen worden.

Jaarlijks krijgt de stichting enkele tientallen aanvragen voor steun. Ongeveer een derde hiervan wordt direct afgewezen omdat ze niet voldoet aan de voorwaarden (het gaat hierbij om aanvragen die lukraak naar een groot aantal fondsen wordt gestuurd). Tweederde van de aanvragen wordt kritische beoordeeld aan de hand van de criteria. Van het totaal aantal ingediende verzoeken wordt ongeveer 10% gehonoreerd.

In 2000 hebben 189 lidstaten van de Verenigde Naties de Millenniumverklaring ondertekend. Daarmee hebben zij afgesproken om voor 2015 wereldwijd een grote vooruitgang te boeken op het gebied van extreme armoede, onderwijs, gezondheid en milieu. Hiervoor zijn acht concrete en meetbare doelstellingen geformuleerd: de Millenniumdoelen (Millennium Development Goals of MDGs).

De laatste jaren is in de toekenning van steun van de stichting een verschuiving zichtbaar naar projecten gericht op netwerkvorming en kennisoverdracht. Dit is ten koste gegaan van andere millenniumdoelen, waar de stichting zich ook voor wil inzetten.

De stichting wil een bijdrage leveren aan alle Millenniumdoelen en streeft dit na in de toekenning van steun aan projecten. Concreet betekent dit dat er komende jaren een vermindering van steun plaatsvindt aan projecten die enkel gericht zijn op kennisoverdracht en netwerkvorming.

Bij elke projectaanvraag wordt aangegeven aan welk Millenniumdoel die bijdraagt. Sommige projecten leveren een bijdrage aan meerdere doelen.

Inkomsten

De Stichting Vrienden van Effatha heeft verschillende bronnen van inkomsten. Hieronder staan de huidige bronnen beschreven.

Hybride fonds

De Stichting Vrienden van Effatha is een zogenaamde klein tot middelgroot* 'hybride fonds'. Een vermogensfonds beheert eigen vermogen en besteedt de opbrengst daarvan volgens de doelstelling. Vermogensfondsen doen niet aan actieve fondsenwerving, maar kunnen eventueel wel fondsen van anderen aannemen. De zogenaamde 'hybride fondsen' hebben een eigen vermogen dat ze inkomsten verschaft en doen aan actieve fondsenwerving.

[*grote instellingen > € 2,5 miljoen inkomsten; middelgrote instellingen (€ 0,5 miljoen - € 2,5 miljoen inkomsten); kleine instellingen < € 0,5 miljoen inkomsten. **Vermogensfondsen:** klein < € 0,5 miljoen inkomsten; middelgroot :€ 0,5 miljoen - € 2,5 miljoen inkomsten.]

Het hybride karakter van de Stichting Vrienden van Effatha neemt af. De stichting wordt steeds meer een vermogensfonds. Dat heeft diverse consequenties. Zo zal er naar buiten toe steeds meer gesproken worden over een vermogensfonds met ideële doelstellingen in plaats van een goede doelen organisatie.

De geschiedenis laat zien dat het vermogen fors is toegenomen (van 2 naar 20 miljoen euro) en de toekenningen fors zijn gestegen. Dit was mogelijk door de toename van subsidie van het instituut Effatha en de opbrengst van de verkoop van het terrein in Voorburg. Door succesvol financieel beleid en door ontvangen giften en legaten is daarnaast het vermogen flink toegenomen.

Om het vermogen in stand te houden moeten inkomsten en uitgaven in overeenstemming zijn. Vermogensgroei is ook een legitieme doelstelling van een vermogensfonds, net als koopkrachtbehoud van het belegde vermogen op de lange termijn. Tot nu toe zijn die keuzes impliciet gemaakt. Een keuze is te maken om de koopkracht van het belegde vermogen op de lange termijn minimaal in stand te worden gehouden. Het beleggingsbeleid is erop gericht met aanvaardbare risico's en kosten een optimaal beleggingsresultaat op lange termijn te behalen.

De donateursinkomsten worden altijd 100% ingezet. De beleggingsrisico's worden nooit op de projecten afgewenteld. De meerjarenbegroting geeft tot 2019 een vrij stabiel beeld.

Donateurs

Momenteel heeft de Stichting Vrienden van Effatha ongeveer 25 duizend donateurs. Dit aantal loopt met ongeveer 10 procent per jaar terug. De reden van afname is overlijden en verhuizing naar bijvoorbeeld een verpleegtehuis. Bestaande donateurs worden 'gekoesterd'. Mensen, bedrijven of kerken die meer dan 50 euro schenken krijgen een persoonlijke bedankbrief. Dit zijn er ongeveer 250 per jaar.

Om kosten te besparen is een aantal jaren terug de donateursadministratie in eigen hand genomen. Dit heeft een besparing opgeleverd van 30 duizend euro per jaar.

Twee keer per jaar krijgen de donateurs een brief waarin de aandacht wordt gevestigd op het werk van de Stichting Vrienden van Effatha en een donatie wordt gevraagd. In een van de twee brieven

wordt steun gevraagd voor een specifiek project.
Regelmatig ontvangt de Stichting een legaat van een donateur.

Voor de Stichting Vrienden van Effatha zorgen de donateurs niet alleen voor inkomsten, maar zijn het medestanders die maatschappelijke aandacht aan doven schenken. Dankzij hun betrokkenheid is er in de samenleving meer draagvlak voor het aanpakken van problemen waar doven tegenaan lopen.

Legaten

Waarschijnlijk zal het aantal legaten afnemen. Enerzijds omdat er veel meer stichtingen gebruik maken van deze mogelijkheid, anderzijds omdat het denken op dit punt verandert in onze achterban. Uitgangspunt is een afname van deze inkomstenbron.

Beleggingen

De Stichting Vrienden van Effatha heeft de dip in beleggingen van enige jaren geleden zeer goed overleefd. De rendementen zijn zeer bevredigend. Een professionele beheerder voert het duurzaam beheer uit in een defensief risico profiel. De stichting houdt de mogelijkheid open van Social Investment als beleggingsoptie (bijvoorbeeld De Verbinding).

Giften voor projecten

Soms ontvangt de stichting giften voor specifieke projecten en een aantal projectleiders werft zelf ook inkomsten. Dit is een beperkt deel van de inkomsten. Naar verwachting zal dit beperkt toenemen. Mensen worden geactiveerd zelf fondsen te werven en die als bestemmingsgift naar de stichting over te maken.

Bezittingen

De Stichting Vrienden van Effatha heeft weinig bezittingen. Ze bezit alleen De boerderij te Zoetermeer met ondergrond en schuur.

Huren

In het huurcontract van De Boerderij is opgenomen met welk percentage de huur maximaal mag stijgen. In de huidige meerjarenraming is uitgegaan van de maximale contractueel toelaatbare huurstijgingen.

Overige bijdragen

Een overheidsbijdrage voor een goede doelen organisatie is een mogelijkheid. Deze ligt voor een organisatie als de Stichting Vrienden van Effatha niet voor de hand. Wel is bemiddeld voor een uitvoeringsorganisatie bij het ministerie. In dit kader zijn op dit punt geen inkomsten te voorzien. Een bijzondere categorie vormen de deelnemingen van andere fondsen aan projecten. Echter ook dit heeft vooreerst geen consequentie voor de meerjarenbegroting. Bijvoorbeeld Silent Work is op dit punt zeer succesvol. Dit punt is afhankelijk van de inzet van betrokkenen van het project. De stichting zal proberen structureel partners te vinden, zoals bijvoorbeeld Silent Work.

Financiële uitgangspunten

De Stichting Vrienden van Effatha streeft er naar de jaarlijkse inkomsten en uitgaven in principe aan elkaar gelijk te laten zijn en daarbij het vermogen met 15% te laten stijgen. Er zijn gronden om deze

regel te laten vallen, omdat deze doelstelling nog nooit is gehaald. Echter, mocht er onverhoopt een groot legaat de stichting ten deel vallen dan behoeft dit niet onmiddellijk te worden geïnvesteerd. Momenteel maakt de stichting een pas op de plaats en laat het kapitaal weer groeien.

Door eventuele lagere inkomsten en hogere subsidiebestedingen is het mogelijk een boekjaar met een (aanzienlijk) tekort af te sluiten. Dit is uiteraard dan een bewuste keuze geweest.

Een continuïteitsreserve wordt vooral aangehouden voor de dekking van financiële risico's op de korte termijn zodat een tijdelijke mismatch tussen inkomsten en uitgaven opgevangen kan worden. Dit is conform de VFI-richtlijn 'Reserves Goede Doelen' die van een continuïteitsreserve van maximaal 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie uitgaat.

De Stichting Vrienden van Effatha heeft echter geen werknemers in dienst. Feitelijk zou de stichting ook kunnen werken als een vrijwilligersorganisatie. De drie parttime werknemers werken freelance en kunnen op redelijk korte termijn stoppen met hun werkzaamheden. De directeur/bestuurder ontvangt een vergoeding, inclusief onkostenvergoeding, van totaal 42.500 euro.

Tussen ontvangst en besteding van financiële middelen verstrijkt in het algemeen enige tijd.

Als flexibiliteitsinstrument (onvoorzien) voor projecten is 80.000 euro opgenomen. Het biedt de mogelijkheid om onvoorziene belangrijke gebeurtenissen toch te sponsoren. De bevoegdheid van besteding ligt bij de bestuurder.

Personeel

Er zijn geen loon- en prijsstijgingen voorzien.

De stichting maakt veel gebruik van vrijwilligers, dit zijn: toezichthouders, projectleiders en ambassadeurs. Een administrateur, pr-medewerker en controller leveren beperkt diensten aan de stichting. Net als de bestuurder krijgen zij hiervoor een vergoeding.

Onderhoudsplannen

De onderhoudsplannen betreffen het in het bezit zijnde onroerend goed. De Boerderij is een rijksmonument en bij het maken van plannen voor onderhoud zal gebruik worden gemaakt van Monumentenzorg Zuid-Holland. Er zijn momenteel geen subsidiemogelijkheden meer. Het in standhouden van De Boerderij kan opgenomen worden in de doelstelling.

Reserves en voorzieningen

Met de vermogensgroei doelstelling wordt ruim voldaan aan gebruikelijke kostenstijgingen door inflatie e.d. Naast de genoemde voorzieningen en risico's zijn er geen andere financiële posten voorzien.

Kansen en risico's

De onderwerpen die hierboven aan de orde komen zijn niet de enige ontwikkelingen die financiële kansen en risico's genereren. Ook voor lopende projecten zijn die er. Deze lopende ontwikkelingen hebben al hun plaats gekregen in de reguliere budgetcyclus, en in de lopende meerjarenbegroting is daarop geanticipeerd. Het betreft vooral de impact van de verleende subsidies. Bij uitvoering door anderen is de verantwoording vaak complexer. De impact van bijvoorbeeld het vormen van een kenniscentrum Deafnet in Afrika is moeilijker te meten dan het geven van eten of bouwen van een school.

De Stichting Vrienden van Effatha voldoet aan de eisen uit de ANBI-status. Gestage doorontwikkeling en meer aandacht voor alle Millenniumdoelen vormen de kern van dit beleidsplan. Dit zijn ook de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting.